

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРИ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРИЗНОМАНІТТЯ В НІТРИ

УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ, КОШИЦЕ,
СЛОВАЧЧИНА

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
І НАУКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ
«НООСФЕРА»

САНАТОРІЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини

МАТЕРІАЛИ
VIII МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(17-18 квітня 2015 року)

УЖГОРОД
2015

principles and criteria for selecting locations for construction of small hydropower plants in the Carpathians are proposed. Categories of High Conservation Value sections of rivers ("go go" areas) in Ukraine Carpathians have been identified. Establishment of hydropower plants in such sections is undesirable or even has to be forbidden. This will allow balancing the use of small Carpathian river hydropower potential and environmental impacts caused, and, finally, introduce in practice approaches of European environmental management in Ukraine.

МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ «ПОЛЯНА КВАСОВА» У ЛІКУВАННІ ЗАХВОРЮВАНЬ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Сухан В.С.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород,
Україна*

Питання вивчення лікувальної дії мінеральних вод (МВ) та розробки методик їх внутрішнього використання при захворюваннях органів травлення широко відоме. У лікуванні захворювань органів дихання МВ використовуються у вигляді інгаляцій, зрошень, полоскань, промивань. Інгаляційна терапія МВ з'явилася порівняно недавно і особливо ефективно почала застосовуватися у лікуванні хворих на хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ), та бронхіальну астму (БА).

У питному режимі використання МВ при захворюваннях дихальних шляхів їх вживають в теплом виді, повільно, маленькими ковтками багаторазово протягом дня, що посилює олужнюючу та протизапальну дію.

Великі вимоги ставляться до речовини, яку використовують для вологих інгаляцій. Вона повинна добре розчинятися, не викликати подразнення слизової оболонки, не бути токсичною, мати нейтральний рН, при розпиленні бути стійкою в аерозолі, а також не викликати алергічних реакцій. Цим вимогам повністю відповідають мінеральні води (МВ) Закарпаття, зокрема, «Поляна Квасова». Небулайзери (туманоутворюючі) інгаляції гідрокарбонатно натрієвих МВ використовують у лікуванні хворих на БА. Оскільки лужна МВ зменшує запальний процес в бронхах, знижує в'язкість мокротиння, нейтралізує кислі продукти розпаду, тим самим покращує дренаж мокротиння.

Метою наших досліджень було підвищити ефективність впливу ШАС за рахунок використання МВ «Поляна Квасова» в питному та інгаляційному режимах.

Дослідження та лікування 114 хворих на БА проводились в умовах спеціального НПО «Реабілітація». За методикою лікування хворі були поділені на три лікувальні комплекси (ЛК). ЛК-1 (50 хворих), включав курсове призначення ШАС кам'яної солі. ЛК-2 (36 пацієнтів) також включав курсове призначення ШАС кам'яної солі доповнене питним прийомом МВ «Поляна Квасова» після їжі та сеансу аерозольної терапії. ЛК-3 (28 хворих) – був аналогічним ЛК-2 та доповнений небулайзерними інгаляціями гідрокарбонатної натрієвої МВ «Поляна Квасова».

При поступленні на лікування хворі скаржились на напади ядухи (1%), сухий (58%) та вологий (36%) кашель, затруднене дихання при фізичному навантаженні (85%). Аускультативно у більшості хворих чулиху вухувалось патологічне дихання, у 65% вислуховувалось жорстке дихання, ослаблене – у 25%, сухі хрипи виявлені у 59%, а волюгі – у 5% пацієнтів.

Дослідження бронхіальної прохідності виявили, що понижена конгстрепрохідність на рівні великих бронхів спостерігалась у 22% хворих, на рівні середніх бронхів у 59%, на рівні дрібних бронхів у 79%, обстежених.

Після проведеного комплексного лікування спостерігалось покращення клінічного стану та функції зовнішнього дихання (ФЗД) у хворих на БА, але відсоток позитивного ефекту в залежності від ЛК різнився. Так під впливом ЛК-1, ЛК-2, ЛК-3 напади ядухи зникли відповідно у 79%, 83% і 100% хворих. Затруднене дихання не зурбувало 73%, 72% і 81% після лікування ЛК-1, ЛК-2, ЛК-3 відповідно. Сухий кашель зник у 77% хворих які лікувались ЛК-1, у 80% - які лікувались ЛК-2 і зник повністю після лікування ЛК-3. Сухі хрипи на фоні жорсткого дихання не вислуховувались у 67% хворих після лікування ЛК-1, у 77% - після лікування ЛК-2 і у 87% пацієнтів після лікування ЛК-3.

Лікування в умовах комплексної аерозольної терапії призвело до покращення прохідності бронхіального дерева у хворих на БА і мало великі відмінності по відношенню до ЛК. Інтегральні показники бронхіальної прохідності після лікування нормалізувались або ж були близькими до нижньої границі вікової норми – ОФВ1 дорівнював 74%, 71% та 80% відповідно ЛК-1, ЛК-2, ЛК-3. Максимальна пікова швидкість дорівнювала 74%, 82% та 91% відповідно лікувальним комплексам 1,2,3. Прохідність великих і середніх бронхів покращилась, хоч проріст показників був різним. Тоді як прохідність дрібних бронхів після лікування ЛК-1 не змінилась, проріст показників МШП175 становив 8% і 13% після застосування ЛК-2 і ЛК-3 відповідно.

Отже, при оцінці динаміки показників зовнішнього дихання встановлено достовірне покращення бронхіальної прохідності за всіма показниками у хворих які лікувалися ЛК-2 і ЛК-3. У пацієнтів, яким призначався ЛК-1 пріоріст показників носив менш виражений характер, а у дистальних відділах бронхів взагалі не констатовувався.

Таким чином, під впливом комплексного лікування ЛК-1, ЛК-2, ЛК-3 відмічені позитивні зрушення у хворих на БА різного генезу і періодів. Попередній аналіз позитивного ефекту і послідовного регресу клінічних явищ стіхання хронічного запального процесу по вичевказаним групам виявив покращення зі сторони бронхолегенної системи у 58%, 74% і 89%.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дубынина В.П. Небулайзерная терапия острых и хронических заболеваний дыхательных путей / В.П. Дубынина. – Москва : ООО Ингер – Этон, 2005. – 44с.
2. Мінеральні води Закарпаття. Питне лікувальне використання / [за ред. М.В.Лободи, Л.П.Киртич]. – Ужгород : «ВА», 1997. – 174 с.
3. Серета В.П. Ингаляционная терапия хронических obstructивных болезней легких / В.П. Серета, Г.Н. Пономаренко, А.С. Свистов. СПб.: В Мед А, 2004. – 222с.
4. Торохтин М.Д. Спелеотерапия заболеваний органов дыхания в условиях микроклимата соляных шахт / М.Д.Торохтин, Я.В. Чонка, И.С. Лемко. Ужгород: Закарпатье, 1998. – 288с.
5. Журавльова Л.В. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань органів дихання / Л.В. Журавльова, О.М. Кривоносова. – К. Медніга, 2012. – 212с.

SUMMARY

METHOD OF USE MINERAL WATER "POLYANA KVASOVA" IN THE TREATMENT OF RESPIRATORY TRACT DISEASES
Sukhan V.S.

Efficacy of aerosoltherapy was revealed in patients with bronchial by means of two curative complexes – base and additional inhalations with mineral water –Polyana Kvasova”.

ДИНАМІЧНЕ ВІДСЛІДКОВУВАННЯ КЛІНІЧНОГО СТАНУ ТА КЕРУВАННЯ ЕФЕКТОМ ЛІКУВАННЯ ПАТОЛОГІЇ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ СУЛЬФІДНИМИ МІНЕРАЛЬНИМИ ВОДАМИ.

Торохтін О.М., Грига І.В., *Горицька С.І., Грига В.І.
ДВНЗ “Ужгородський національний університет”, Ужгород
*санаторій “Синик” ЗАТ “Українофоздорівниця”, Україна

Патологія рухового апарату займає одне з провідних місць серед причин, котрі викликають не тільки тимчасову працездатність, але і призводять до інвалідизації, радикально зменшуючи трудові

потенціал суспільства, накладаючи, крім того, додаткове фінансове навантаження витратами на соціальне утримання та лікування визначеної категорії людей. Використання природних фізичних лікувальних чинників у комплексному оздоровленні захворювань сполучної тканини та м'язового апарату включає різноманітні чинники, серед яких бальнеотерапія сульфідними мінеральними водами займає одне з провідних місць. Однак, мінеральні водм являють собою складні природно урівноважені системи, котрі містять певний характерний для конкретного гідрологічного місцезнаходження та конкретного джерела (свердловини), набір катіонів та аніонів дисоційованих у водному середовищі солей. На сьогодні існує кілька варіантів систематизації мінеральних вод, однак усі вони, відображаючи певну сутність фізико-хімічних взаємовідносин наявних у них компонентів, не завжди однозначно піддаються алгоритмізованому міжсистемному інтегральному об'єднанню/впорядкуванню. Саме враховуючи багатовекторність висмодії/взаємозалежності компонентів – мінеральні води проявляють себе, як складні терапевтичні системи, що у свою чергу ускладнює їх дозування та облік спричиненої лікувальної дії, котра має враховувати не тільки кількісний катіонно-аніонний склад, але і приймати до уваги і деякі інші параметри: концентрацію водневих іонів (рН), окиснювальний потенціал та електролітичне послідання компонентів, буферну смність, осмотичну складову, наявність газового компоненту (та хімічну активність газової фази, її стабільність), наявність рідкоактивних компонентів та органічну складову. Врахування визначених компонентів при оцінці мінеральної води як фармакотерапевтичного агента в край необхідне, і, крім того, за умов використання її з лікувальною метою – необхідно враховувати також і локальне температурне навантаження на організм, кількість вистосованого фактору, процедурні тривалість, курсову періодичність, час доби та особливості бальнеологічного способу використання, так само як і показники гомеостазу та елімінаційну здатність конкретного організму.

Отже, складання санаторного лікувального комплексу, так само, як і дозування відповідного чинника (зокрема мінеральної води, як бальнеопроцедури) потребує ретельного врахування не тільки кількості, але і динаміки усіх застосованих компонентів як бальнеопроцедури, так і інших складових оздоровчого комплексу, зважаючи на їх роль у нестаточному ефекті.

Слід зазначити, що в оздоровленні осіб із патологією опорно-рухового апарату оцінка результату впливу стикається з певними труднощами, позаяк клінічні прояви виникають не одразу після

- 120 ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ОЛІЙ ЯК ДЖЕРЕЛ ПОЛІЕНЕНАСЧЕННИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ У ВИРОБНИЦТВІ ПЕЧИВА ЦУКРОВОГО
Ткаченко А. С.
- 122 ВАЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МОРЕПРОДУКТІВ У ХАРЧУВАННІ ЛЮДИНИ
Турчинак М. К., Давидович О. Я., Палько Н. С.
- 126 ТЕХНОЛОГІЯ НОВИХ СМАКІВ ДЕСЕРТІВ У РАЦІОНАЛЬНОМУ ХАРЧУВАННІ
Фільм М. І., Родак О. Я., Арсениченко Н. О.
- 130 РОЗДІЛ III
ПИТАННЯ ЯКОСТІ, РОЛЬ ПИТНОЇ ТА МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ В ЗБЕРЕЖЕННІ
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
ЦУКРОВОЇ ДИАБЕТ 2 КЛІНІЧНОГО ТИПУ У ХВОРИХ ПІСЛЯ ХОЛЕЦИСТЕКТОМІЇ ІХ
ЛІКУВАННЯ В УМОВАХ САНАТОРІО «ВІТКА ПОЛОНІНЬ»
Данилаш М.М., Галинець П.П., Сарканич О.В., Масара Ю.В.
- 134 СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ
ЗАКАРПАТТЯ
Лукаша О.В., Станкевич-Волосянчук О.І.
- 138 ПРИНЦИПИ ТА КРИТЕРІЇ ВИБОРУ МІСЬЦЬ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА МГЕС НА МАЛІХ
РІЧКАХ КАРПАТ
Станкевич-Волосянчук О.І., Лукаша О.В., Павелко А.В.
- 140 МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ «ПОЛЯНА КВАСОВА» У
ЛІКУВАННІ ЗАХВОРЮВАНЬ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ
Сухан В.С.
- 144 ДИНАМІЧНЕ ВІДСЛІДКУВАННЯ КЛІНІЧНОГО СТАНУ ТА КЕРУВАННЯ ЕФЕКТОМ
ЛІКУВАННЯ ПАТОЛОГІЇ ОНОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ СУЛЬФІДНИМИ
МІНЕРАЛЬНИМИ ВОДАМИ.
Торхотін О.М., Грига І.В., Горняк С.І., Грига В.І.
- 147 ВОДНІ РЕСУРСИ ЗАКАРПАТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВІДНОВЛЕННЯ
Фельдба-Клушина Л.М.
- 147 РОЗДІЛ IV
ФІТОТЕРАПІЯ В ЛІКАРСЬКІЙ ПРАКТИЦІ
ALOE VERA - PROPERTY AND PERSONAL EXPERIENCE OF APPLICATION IN MEDICINE
Košik Štefan
- 147 СЕЛЕРА - НЕЗАСЛУЖЕНО ЗАБУТИЙ «ДОМАШНІЙ ДОКТОР»
Бакалюк О.Й.
- 150 ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ СЕРЦЕВО - СУДИННОЇ
СИСТЕМИ
Блекан М.М., Галич Т.М., Трохимович А.А.
- 152 ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОЗБОРІВ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА
ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ В ПОСІДАННІ З ХРОНІЧНИМИ ГЕПАТИТАМИ
Блекан М.М., Фатула М.І., Галич Т.М., Машура Г.Ю., Січка А.С.
- 155 КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ ЕБУЮЗУ КИШКІВНИКА
З ВИКОРИСТАННЯМ РОСЛИННИХ КОМПОНЕНТІВ
Блекан М.М., Галич Т.М., Свістак В.В.
- 158 ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОТЕРАПІЇ ПРИ ВЕГЕТО-СУДИННИХ ПАРОКСИЗМАХ В
ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ
Булецька А., Давидович П.І.
- 159 СЛАДЖ-ФЕНОМЕН ПРИ ХОЛЕЦИСТЕПАТИЯХ ТА ПРИ СЕЧОКИСЛОМУ ДІАБЕЗІ:
РОЛЬ АЛІМЕНТАРИХ ПОРУШЕНЬ В ЇХ ГЕНЕЗІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІЄТИЧНИХ ТА
ФІТОТЕРАПЕВТИЧНИХ КОРЕКЦІЙ
Волошин О.І., Сішок Б.П., Волошина Л. О., Васюк В.Л.
- 164 ДО ПИТАННЯ ПАТОГЕНЕЗУ ЮВЕНІЛЬНОГО ОСТЕОПОРОЗУ У ДІВЧАТ В УМОВАХ
ЕЛЕМЕНТНОЇ ПОДНОЇ НЕДОСТАТНОСТІ.
Галич Т.М., Мельниченко В.М., Павлов В.А., Галич Т.М.,
Вайда В.М., Калітов П.Я., Скавдал С.І., Галич О.М.
- 168 ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ЛІКАРСЬКИМИ
РОСЛИНАМИ ЗАКАРПАТТЯ
Грига В. І., Грига І.В., Ростова Л.М., Беріда В.В., Рейні Г.Е.
- 171 ЛІКАРСЬКІ ВЛАСТІВОСТІ АРОМІ МІЧУРИНА
(ARONIA MITSCHURINI SKVORTSOV & MAITULINA)
Григор'єва О.В., Клименко С.В., Бріндава Я.
- 176 ФІТОЗАСІБ «ЗБОБОГІТ» В КОМПЛЕКСНОМУ
ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ПОДАГРУ НА ТЛІ ГІПОТІРЕОЗУ
Доголиця О.І., Волошин О.І., Пашковська Н.В.
- 180 НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ ЗАГАРТУВАННЯ: ФІТОТЕРАПІЯ, ВОДНІ ПРОЦЕДУРИ
Клименко О.В.
- 182 КЛІНІЧНІ ЕФЕКТИ ТОПІЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ЗВІГРОБОЮ
Кочетова Н.І., Афанасьєв Д.С.
- 185 ОСОБЛИВОСТІ ФІТОТЕРАПІЇ В КОМПЛЕКСНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ
ХРОНІЧНИМ ГАСТРИТОМ З ПСИХОЕМОЦІЙНИМИ ПОРУШЕННЯМИ
Мальцева О.Б., Дуло О.А., Качилова В.В., Гомолай М.В., Січка А.С., Кручаниця М.І.
- 187 ФІТОКОМПЛЕКСИ «ЧОЙС» - ШЛЯХ ДО ЗДОРОВ'Я ТА ДОВГОЛІТТЯ
Мигалко Н.А., Мигалко С.М.
- 193 ЗАСТОСУВАННЯ В ФІТОТЕРАПІЇ СІНЮХИ БЛАКИТНОЇ
Палченко О.О., Захарія А.В., Галайко Ю.В., Давидова Г.І., Гоцька С.М., Синьок Л.Л.,
Галатюк О.О.
- 195 ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ У СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ
Решетило Л.І., Артим Ю.Ю., Артим П.Ю.
- 199 АРТИШОК: МОЖЛИВОСТІ І ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ В КЛІНІЧНІЙ
ПРАКТИЦІ
Росул М.М., Корабельницька М.О., Іванько Н.В.
- 202 ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ АСТЕНО-НЕВРОТИЧНОГО СИНДРОМУ ФІТОЗАСОБОМ
НА ОСНОВІ ГЛЮДУ І КРОНИВІ СОБАЧОЇ У ПАЦІЄНТІВ З ПОЛІМОРФІДНІСТЮ, ЯКІ
ПОТЕРПІЛИ ВНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ЧАБЕС
Яцькович О.Я., Абрамцович У.О., Яцькович З.В.
- 206 РОЗДІЛ V
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ ТА
АГРОТЕХНОЛОГІЇ КУЛЬТИВУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН
SENSORY EVALUATION FRUIT OF ZIZIPHUS JUUBA (ZIZIPHUS JUUBA MILL.)
Abrahamova V., Grygorieva O., Schubertova Z.
- 210 POLYPHENOLS AND ANTIOXIDANT ACTIVITY OF TOKAJ WINES MADE FROM
VITICULTURED GRAPES
Ballová Ludmila, Eufimová Jarmila
- 213 MORPHOLOGICAL VARIABILITY IN TOMATO (SOLANUM LYCOPERSICON L.) FRUITS
FROM HEIKLOOM VARIETIES FROM MACEDONIA
Georgievski G., Brindza J., Abrahamova V.
- 215 ДІЯКІ АСПЕКТИ ПРОДУКТИВНОСТІ РОСЛИН ВИДІВ РОДУ SYMPHYTUM L.
Вергун О.М., Рахметов Д.Б.